

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobkyně: **V. Ch.**, zast. JUDr. Natašou Láníčkovou, advokátkou, se sídlem Bratislavská 25, Hustopeče, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 30. 11. 2011, č. j. 34 Cad 147/2009 – 26,

t a k t o :

- I.** V řízení **se pokračuje.**
- II.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- III.** Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Předcházející řízení a obsah kasační stížnosti

[1] Rozhodnutím ze dne 22. 5. 2009, č. j. X, žalovaná rozhodla tak, že se žádost žalobkyně o starobní důchod zamítá pro nesplnění podmínek zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném ke dni vydání rozhodnutí (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), s přihlédnutím ke Smlouvě mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o sociálním zabezpečení ze dne 29. 10. 1992 (vyhlášena pod č. 228/1993 Sb., dále též „Česko-slovenská smlouva“), k nálezům Ústavního soudu a k opatření Ministerstva práce a sociálních věcí „Výklad zákona o důchodovém pojištění, popř. předpisů souvisejících, s přihlédnutím k Česko-slovenské smlouvě a k nálezům Ústavního soudu“ (dále též „Výklad zákona o důchodovém pojištění“). V odůvodnění rozhodnutí žalovaná uvedla, že podle výkladu zákona o důchodovém pojištění mají nárok na přiznání důchodu podle českých právních předpisů i osoby, které splňují podmínky doby důchodového pojištění potřebné pro nárok na daný důchod, přičemž za takovou dobu se považuje i doba pojištění získaná přede dnem 1. 1. 1993 na území tehdejšího Československa,

a které a) splnily podmínky pro nárok na daný důchod podle právních předpisů České republiky i Slovenské republiky přede dnem 1. 5. 2004 a tento důchod jim byl zároveň před tímto datem i přiznán, b) mají české státní občanství a c) trvalý pobyt na území ČR. Nárok na důchod tedy žalobkyni nevznikl, neboť podmínky nároku na starobní důchod podle § 29 zákona o důchodovém pojištění splnila teprve ke dni 4. 11. 2004.

[2] Proti rozhodnutí žalované se žalobkyně bránila žalobou ze dne 25. 7. 2009, ve které navrhla, aby soud uložil žalované přiznat žalobkyni dorovnávací příspěvek ke starobnímu důchodu od 4. 11. 2004 ve výši 1326 Kč měsíčně, tento rovněž zahrnout do základu pro zvyšování starobního důchodu v následujících obdobích a současně dorovnávací příspěvek za období od 4. 11. 2004 doplatit, přičemž do 31. 9. 2009 by se mělo jednat o celkem 81 950 Kč. Žalobkyně žalobou současně napadla rozhodnutí žalované ze dne 17. 8. 2005, č. X, kterým jí byl přiznán starobní důchod od 4. 11. 2004 podle § 29 zákona o důchodovém pojištění a čl. 46 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1408/71 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby, osoby samostatně výdělečně činné a jejich rodinné příslušníky pohybující se v rámci Společenství, v tehdy platném znění (dále jen „nařízení č. 1408/71“); starobní důchod celkem činí 1462 Kč měsíčně, od ledna 2005 celkem náleží 1545 Kč měsíčně. Namítala, že žalovaná nerespektovala stanoviska Ústavního soudu k obdobným případům. Žalobkyně pobírá starobní důchod ze slovenského systému sociálního zabezpečení a dílčí starobní důchod z českého systému sociálního zabezpečení. Pro posouzení nároku na starobní důchod je podle ní rozhodující, že celková doba jejího zaměstnání do 31. 12. 1992 činila bezmála 30 let, a již tehdy tak splňovala základní podmínku pro nárok na starobní důchod podle § 21 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, v tehdy platném znění. Na jejím postavení v českém systému sociálního zabezpečení by nemělo nic měnit, že k 31. 12. 1992 měla zaměstnavatele, jakož i trvalý pobyt na území Slovenské republiky. Při vyměření jejího starobního důchodu by rovněž neměly být aplikovány předpisy Evropské unie. V této souvislosti žalobkyně citovala relevantní judikaturu Ústavního soudu a uvedla, že dne 1. 10. 2003 požádala o předčasný starobní důchod, přičemž tento jí byl přiznán rozhodnutím žalované ze dne 5. 4. 2004. Následně podala dne 18. 10. 2004 žádost o starobní důchod, přičemž druhým napadeným rozhodnutím žalované ze dne 17. 8. 2005, č. X, jí byl přiznán starobní důchod od 4. 11. 2004. Výše důchodu přiznaná tímto rozhodnutím podle názoru žalobkyně neodpovídá platné právní úpravě, neboť podle jejích výpočtů měla celková výše starobního důchodu z českého systému sociálního zabezpečení k 1. 11. 2004 činit 7895 Kč měsíčně; po odečtení dávky vyplácené ze slovenského systému sociálního zabezpečení ve výši (po přepočtu) 5088 Kč měsíčně měl být přiznán dorovnávací příspěvek ve výši 2807 Kč měsíčně, tedy o 1326 Kč měsíčně více, než bylo žalovanou ve skutečnosti přiznáno. Rovněž navýšení dorovnávacího příspěvku v návaznosti na zákonné úpravy důchodu v následujících letech by pak mělo vycházet z této vyšší částky.

[3] Krajský soud v Brně usnesením ze dne 30. 11. 2011, č. j. 34 Cad 147/2009 – 24, vyloučil žalobu v části směřující proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 8. 2005 k samostatnému projednání.

[4] Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 30. 11. 2011, č. j. 34 Cad 147/2009 – 26, žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 5. 2009 zamítl a rozhodl dále, že se žalované nepřiznává náhrada nákladů řízení. V odůvodnění rozsudku vyšel z rozsudku Soudního dvora ze dne 22. 6. 2011, ve věci C-399/09 *Marie Landtová proti České správě sociálního zabezpečení* (dále též „rozsudek Soudního dvora ve věci Landtová“), a na něj navazujícího rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2011, č. j. 3 Ads 130/2008 – 204, v němž Nejvyšší správní soud vyslovil, že „*pravidlo, podle něhož lze dobu zaměstnání získanou účastníky důchodového zabezpečení bývalé ČSFR do 31. 12. 1992 započítat pro důchodové nároky z českého systému důchodového pojištění i nad rámec stanovený čl. 20 odst. 1 Česko-slovenské smlouvy jen českým občanům s trvalým pobytem na území ČR, je v rozporu s čl. 3 a čl. 10 nařízením Rady (EHS) č. 1408/71. Při posouzení nároků na dávky,*

pokračování

keré mají být přiznány od data po 30. 4. 2004, se toto pravidlo neuplatní.“ Krajský soud označil za nesporné, že žalobkyni vznikl nárok na starobní důchod splněním podmínek podle českých právních předpisů dne 4. 11. 2004 a od téhož data jí byl rozhodnutím ze dne 17. 8. 2005 přiznán dílčí starobní důchod; podle slovenských právních předpisů byl žalobkyni přiznán starobní důchod rozhodnutím Sociální pojišťovny, ústředí Bratislava, ze dne 8. 12. 2003, č. X, a to od 1. 10. 2003. Na základě rozboru obou uvedených rozsudků krajský soud dospěl k závěru, že rozsudek Soudního dvora ve věci *Landtová* nelze aplikovat ve prospěch žalobkyně. Nelze z něj dovodit, že by žalovaná měla žalobkyni přiznat dorovnávací příspěvek ve výši rozdílu mezi výší starobního důchodu za všechny doby pojištění a zaměstnání do 31. 12. 1992 a za dobu od 12. 8. 1995 (v době od 1. 1. 2003 do 11. 8. 1995 byla žalobkyně zaměstnána ve Slovenské republice) do 3. 11. 2004, přičemž od 1. 4. 2003 do 30. 9. 2003 byla uchazečkou o zaměstnání a od 1. 10. 2003 do 3. 11. 2004 poživatelkou předčasného starobního důchodu, a výší přiznaného starobního důchodu ze slovenského systému pojištění ke dni 4. 11. 2004 ve výši 6447 Sk (po přepočtu 5088 Kč) po součtu s dílčím starobním důchodem z českého systému sociálního zabezpečení, přiznaného rozhodnutím žalované ze dne 17. 8. 2005. Doba pojištění do 31. 12. 1992 totiž nemůže být zohledněna na základě čl. 20 Česko-slovenské smlouvy ve spojení s přílohou III oddíl A. bod 6 (nyní bod 9) nařízení č. 1408/71 a čl. 15 odst. 1 Správního ujednání o provádění Smlouvy mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o sociálním zabezpečení (vyhlášeno pod č. 117/2002 Sb. m. s., dále jen „Správní ujednání“) jako doba pojištění v českém systému důchodového pojištění; na posouzení nároku a stanovení výše dávky dopadá čl. 45 a čl. 46 odst. 2 nařízení č. 1408/71. Žalovaná tak rozhodla správně, neboť v případě žalobkyně se neuplatní vnitrostátní pravidlo konstituované Ústavním soudem, které se vztahuje pouze na ty případy, kdy nárok na starobní důchod vznikl do 30. 4. 2004. Pro nároky na dávku vzniklé od 1. 5. 2004 nebylo toto pravidlo závazně stanoveno.

[5] Proti rozsudku Krajského soudu v Brně se žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) bránila kasační stížností ze dne 18. 1. 2012, ve znění doplnění kasační stížnosti ze dne 22. 3. 2012, podanou podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), ve které navrhla přerušení řízení do ukončení soudního přezkumu rozhodnutí žalované ze dne 17. 8. 2005, které bylo usnesením krajského soudu ze dne 30. 11. 2011 vyloučeno k samostatnému projednání. Rovněž toto usnesení bylo podle názoru stěžovatelky vydáno nezákonně. Napadené rozhodnutí žalované ze dne 22. 5. 2009 podle jejího přesvědčení porušuje čl. 1, čl. 3 odst. 1, čl. 30 odst. 1, jakož i čl. 36 Listiny základních práv a svobod (vyhlášena pod č. 2/1993 Sb., ve znění pozdějších ústavních předpisů, dále jen „Listina“). Stěžovatelka je považuje nespravedlivé a diskriminační, neboť její starobní důchod, přiznaný slovenským nositelem pojištění, v součtu s dílčím starobním důchodem, přiznaným žalovanou jako českým nositelem pojištění, je nižší než u ostatních občanů České republiky s trvalým pobytem v Česku. Ohledně argumentace krajského soudu vycházející ze skutečnosti, že jí nárok na starobní důchod vznikl teprve dne 4. 11. 2004, stěžovatelka zdůraznila, že žádné rozhodnutí Ústavního soudu neobsahuje dělení občanů České republiky ve vazbě na datum přístupu České republiky k Evropské unii. Mimo jiné poukázala na nález Ústavního soudu ze dne 31. 1. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 5/12, a zdůraznila, že rozsudek Soudního dvora ve věci *Landtová* a navazující rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2011, č. j. 3 Ads 130/2008 – 204, srovnávají nesrovnatelné, a sice postavení občanů různých států Evropské unie se specifickým postavením občanů České a Slovenské republiky, vzniklým v důsledku rozdělení společného státu s jednotným systémem sociálního zabezpečení. Právní závěry rozsudků Soudního dvora i Nejvyššího správního soudu označil Ústavní soud za neaplikovatelné na obdobné případy, a to pro specifické postavení občanů České republiky po rozpadu České a Slovenské Federativní Republiky (dále též „ČSFR“).

[6] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 11. 4. 2012 navrhla, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou. Zdůraznila, že při vydání napadeného rozhodnutí postupovala podle čl. 20 Česko-slovenské smlouvy a navazujícího čl. 15 Správního ujednání, přičemž žádná část Česko-slovenské smlouvy nebyla smluvními stranami či Ústavním soudem zrušena, a žalovaná jako správní orgán vázaný zákonem a mezinárodními závazky je tak povinna tuto smlouvu aplikovat. Stejně tak je povinna zajistit řádnou aplikaci koordinačních předpisů Evropské unie, jimiž je Česká republika bezprostředně vázána. Žalovaná vyložila, že kritérium sídla zaměstnavatele ke dni rozdělení ČSFR bylo zvoleno proto, že v té době nejlépe odpovídalo účelu sledovanému smluvními stranami, tedy přiměřenému rozdělení nákladů na oba nástupnické státy. Toto kritérium je aplikováno ve všech relevantních případech a bez ohledu na státní občanství pojištěnce, nevztahuje se tedy pouze na občany České a Slovenské republiky. Žalovaná proto nerozlišuje pojištěnce z důvodu státní příslušnosti, a to s výjimkou tzv. česko-slovenských důchodů, u dávek přiznaných do 1. 5. 2004 a v souladu s nálezy Ústavního soudu. Nárok na dávkové plnění z českého důchodového systému vyplývá ze splnění zákonem stanovených podmínek a není podmíněn občanstvím ani trvalým pobytem v České republice.

[7] Žalovaná poukázala na to, že podle jejího dlouhodobě zastávaného názoru judikatura Ústavního soudu nedopadala na případy, kdy důchod byl přiznán po vstupu České republiky do Evropské unie. Rozsudek Soudního dvora ve věci *Landtová* pak logicky ponechává posouzení podmínek vlastního nároku na plnění z českého důchodového systému ve výlučné působnosti České republiky pouze s tím omezením, že nároky z českého důchodového pojištění vzniklé dle vnitrostátního pravidla nelze podmiňovat českým státním občanstvím či trvalým pobytem na území České republiky. Dosavadní nálezy Ústavního soudu neposkytují žalované jako českému nositeli pojištění dostatečné vodítko, jak se vypořádat s konfliktem vnitrostátního pravidla, vyvozeného Ústavním soudem, a koordinačních předpisů Evropské unie. Mimoto je nutno se vypořádat i s dalšími otázkami, které nálezy Ústavního soudu neřeší, mimo jiné jaké nároky z práva Evropské unie vznikají osobám, které splnily podmínku minimálního počtu let pojištění ještě v době existence společného státu, ale zachovaly si státní občanství svého domovského státu (např. Polska či Slovenska) či jakým způsobem vztáhnout vnitrostátní pravidlo Ústavního soudu na osoby migrující, když podle Ústavního soudu toto pravidlo na migrující osoby nedopadá; sama stěžovatelka je přitom nepochybně migrující osobou, neboť získala dobu pojištění i po 1. 1. 1993 na území Slovenské republiky. Na projednávanou věc podle žalované plně dopadá právní názor vyslovený v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2011, č. j. 3 Ads 130/2008 – 204, neboť stěžovatelce vznikl nárok na starobní důchod podle českých právních předpisů teprve po vstupu České republiky do Evropské unie. V této souvislosti žalovaná poukázala na ustanovení § 106a zákona o důchodovém pojištění a uzavřela, že žádný právní předpis či správní opatření v současnosti nezakotvuje nárok stěžovatelky na „vyrovnávací doplatek“ (dorovnávací příspěvek) z českého důchodového systému.

[8] Stěžovatelka v replice k vyjádření žalované ke kasační stížnosti ze dne 4. 5. 2012 opakovaně vyjádřila své přesvědčení, že žalovaná nerespektuje judikaturu Ústavního soudu a zasahuje do práv stěžovatelky podle čl. 3 odst. 1 a čl. 30 Listiny. Poukázala na to, že žalovaná se dovolává rozsudku Soudního dvora ve věci *Landtová* a rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2011, č. j. 3 Ads 130/2008 – 204, na projednávanou věc je ovšem třeba aplikovat nálezy Ústavního soudu ze dne 31. 1. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 5/12, v němž Ústavní soud vyjádřil opačný právní názor, totiž že „*dobu zaměstnání pro zaměstnavatele se sídlem na území dnešní Slovenské republiky v době existence společného československého státu*“ (...) „*nelze zpětně považovat za dobu zaměstnání v cizině.*“ (...) „*Státní občané České republiky, kteří v době do 31. 12. 1992 byli zaměstnání u zaměstnavatele se sídlem na území dnešní Slovenské republiky, mají z uvedených důvodů nárok na vyrovnávací přídavek k úhrnu*

pokračování

jejich (díličho) starobního důchodu přiznaného českým nositelem pojištění a (díličho) starobního důchodu přiznaného slovenským nositelem pojištění, a to do výše předpokládaného (teoretického) důchodu, který by jim byl přiznán, pokud by všechny doby pojištění z doby společného státu byly počítány jako doby české.“ Okolnost, zda nárok na starobní důchod vznikl před či po přístupu České republiky k Evropské unii, je pro vznik nároku občana České republiky na starobní důchod či dorovnávací příspěvek irelevantní.

[9] Žalovaná v duplice k replice stěžovatelky ze dne 30. 5. 2012 nad rámec své argumentace v předcházejících podáních poukázala na to, že i ustanovení čl. 6, čl. 7 odst. 2 a přílohy III k nařízení č. 1408/71 podléhají principu rovnosti nakládání zaručeného unijním právem, a je tedy třeba je použít vůči všem osobám, na které se nařízení vztahuje. Jinými slovy, pokud by žalovaná na základě nálezů Ústavního soudu měla přiznat dorovnání českým státním občanům s trvalým pobytem na území České republiky, podle nařízení č. 1408/71 by musela totožné pravidlo vztáhnout i na všechny občany Evropské unie, přičemž příslušná dávka by byla exportovatelná do ciziny. Za stávající situace tedy po žalované nelze rozumně požadovat, aby domýšlela, resp. extenzivně interpretovala stávající judikaturu Ústavního soudu včetně nálezů ze dne 31. 1. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 5/12, a tuto judikaturu aplikovala i na okruh případů, na které nedopadá či je nejisté, zda na ně dopadá či nikoliv. Žalovaná dodala, že konkrétní důchodový nárok nelze rozdělovat na dobu před 1. 1. 1993 a po 31. 12. 1992. Pokud přitom žadatel o důchod byl po 31. 12. 1992 či doposud je výdělečně činný v cizině (např. na Slovensku), jedná se o migrujícího pracovníka, ohledně kterého má žalovaná povinnost vypořádat se s aplikací koordinačních nařízení.

[10] Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 14. 6. 2012, č. j. 4 Ads 30/2012 – 45, řízení přerušil z důvodu položení předběžné otázky Soudnímu dvoru Evropské unie na základě usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 5. 2012, č. j. 6 Ads 18/2012 – 82, týkající se skutkově a právně obdobné věci, tj. nároku na tzv. „dorovnávací příspěvek podle judikatury Ústavního soudu po vstupu České republiky do Evropské unie“. Následně byly předběžné otázky usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 1. 2013, č. j. 6 Ads 18/2012 – 191, vzaty zpět, neboť stěžovatelka v této věci vzala kasační stížnost zpět. Usnesením ze dne 10. 5. 2013, č. j. 6 Ads 18/2012 – 211, Nejvyšší správní soud řízení zastavil.

[11] Přípisem ze dne 7. 8. 2012 žalovaná žádala o dočasné navrácení správního spisu za účelem pořízení jeho kopie pro Ministerstvo práce a sociálních věcí. Dopisem ze dne 17. 8. 2012 žalovaná doplnila svá předcházející vyjádření ke kasační stížnosti. Uvedla, že orientačním výpočtem rozdílů za rok 2012, který byl stanoven jako rozdíl mezi výší českého starobního důchodu vypočteného výlučně podle českých právních předpisů, který by stěžovatelce náležel v roce 2012, pokud by pro jeho výši byla hodnocena i doba zabezpečení (pojištění) získaná na území ČSFR před 1. 1. 1993, a výší slovenského starobního důchodu vypláceného v roce 2012 přepočteného na českou měnu, bylo zjištěno, že tento rozdíl by činil částku – 1316 Kč (byl by tedy v záporné hodnotě). Žalovaná poznamenala, že za dobu českého důchodového pojištění a náhradní dobu českého důchodového pojištění považovalo dobu, kterou započtl slovenský nositel pojištění do 31. 12. 1992, avšak v takovém rozsahu, v jakém se hodnotí podle českých právních předpisů. K době pojištění získané na území Slovenské republiky po 31. 12. 1992 nepřihlédla. Žalovaná rovněž uvedla, že ke dni přiznání českého díličho starobního důchodu by dorovnání pravděpodobně činilo kladnou hodnotu.

[12] Stěžovatelka se k přípisu žalované ze dne 17. 8. 2012 nevyjádřila.

[13] Protože v této věci Nejvyšší správní soud řízení přerušil z důvodu položení předběžné otázky Soudnímu dvoru Evropské unie, která byla v mezidobí vzata zpět, rozhodl výrokem I. tohoto rozsudku v souladu s ustanovením § 48 odst. 5 s. ř. s. tak, že v řízení se pokračuje.

II.

Posouzení kasační stížnosti

[14] Stěžovatelka je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byla účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek Krajského soudu v Brně vzešel (ustanovení § 102 s. ř. s.), kasační stížnost je včasná (ustanovení § 106 odst. 2 s. ř. s.) a přípustná, neboť nejsou naplněny důvody podle ustanovení § 104 s. ř. s.

[15] Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[16] Z obsahu kasační stížnosti vyplývá, že ji stěžovatelka podala z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť dovozuje nezákonnost rozsudku Krajského soudu v Brně. Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené „nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.“ Nesprávné posouzení právní otázky v předcházejícím řízení spočívá v tom, že na správně zjištěný skutkový stav byl krajským soudem aplikován nesprávný právní názor.

[17] Po přezkoumání kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[18] Stěžovatelka, která je narozena X, splnila věkovou podmínku nároku na starobní důchod podle § 29 zákona o důchodovém pojištění dne 4. 11. 2004. Právě k tomuto datu se váže posouzení nároků stěžovatelky z českého důchodového pojištění. Okolnost, zda získala potřebné doby pojištění před rozpadem ČSFR, anebo později, je irelevantní, neboť rozhodující je znění právních předpisů ke dni splnění všech podmínek pro přiznání nároku, kterými jsou v dané věci důchodový věk a získání potřebné doby pojištění – srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2007, č. j. 6 Ads 22/2006 – 73, podle kterého „nárok na starobní důchod vzniká, pokud pojištěnec získá 25 let pojištění a dosáhne tzv. důchodového věku (§ 29 písm. a) zákona o důchodovém pojištění). Z toho plyne, že stěžovatel se mylí, pokud v podáních k městskému soudu či zdejšímu soudu dovozuje, že mu někdy v průběhu jeho aktivního života vznikla nějaká práva, která mu musejí být zachována. Jakékoli úvahy o tom, jakou by měl výši důchodu v období, jež předchází splnění druhé podmínky, totiž podmínky dosažení věku, jsou irelevantní. Pouhé „získání“ nějaké doby rozhodné pro nárok či výši důchodu samo o sobě v právu důchodového pojištění ještě nic neznamená. Důchodové pojištění totiž slouží k zabezpečení náhrady příjmu, jebož pojištěnec dosahoval v průběhu svého života, ve stáří. Sociální událostí, která dává vznik vztahům pojištění ve stáří, je dosažení stanoveného věku. Pro nárok a výši na důchod pak jsou rozhodné právní normy účinné v době, kdy obě podmínky jsou kumulativně naplněny (s ohledem na složitost systému ovšem přichází v úvahu časté užívání předchozích předpisů tak, aby nedocházelo k nepřijatelné rektroaktivitě).“

[19] Pro výpočet výše důchodu stěžovatelky jsou tak relevantními předpisy zákon o důchodovém pojištění a nařízení č. 1408/71, konkrétně jeho čl. 46 odst. 2, neboť stěžovatelka splnila podmínky pro přiznání starobního důchodu po vstupu České republiky do Evropské unie, a čl. 20 odst. 1 Smlouvy mezi ČR a SR o sociálním zabezpečení obsaženého v příloze III. tohoto nařízení, z obecných ustanovení pak čl. 3 nařízení. Tyto právní normy žalovaná při výpočtu starobního důchodu aplikovala, obdobně postupoval i slovenský nositel pojištění, neboť výši starobního důchodu stěžovatelky také vypočetl s použitím čl. 20 Smlouvy

pokračování

a dále podle předpisů platných ve Slovenské republice, jak o tom svědčí odkazy na ustanovení § 293a) zákona č. 461/2003 Z. z. Žalovaná tedy v tomto bodu postupovala v souladu se zákonem – k obdobným závěrům dospěl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 3. 7. 2013, č. j. 3 Ads 173/2011 - 71. Žalované coby českému nositeli důchodového pojištění rovněž nelze vyčítat, že se nevypořádala s postavením tzv. „starodochodcov“ a „novodochodcov“, jak popisuje stěžovatelka, neboť žalovaná je povinna aplikovat české vnitrostátní právo, komunitární právo a Smlouvy mezi ČR a SR o sociálním zabezpečení, které nezakotvují povinnost přihlédnout ke změnám slovenské právní úpravy.

[20] Stěžovatelka napadla dvě rozhodnutí vydaná žalovanou, proti prvnímu z nich ze dne 17. 8. 2005 o přiznání českého dílčího starobního důchodu byla žaloba krajským soudem vyloučena k samostatnému řízení, tudíž se Nejvyšší správní soud nemůže k zákonnosti tohoto rozhodnutí blížeji vyjadřovat.

[21] Přípustná argumentace stěžovatelky se tak v předmětné věci týká pouze rozhodnutí žalované ze dne 22. 5. 2009, č. j. X, aniž by ovšem i v tomto případě bylo z jejího podání zcela jasné, v čem by měla vada tohoto rozhodnutí spočívat. Nejvyšší správní soud předesílá, že řízení o žalobách podle části třetí, hlavy druhé s. ř. s. je realizací čl. 36 odst. 2 Listiny práv a svobod, tedy práva na soudní ochranu před konáním veřejné správy. V tomto typu řízení poskytují soudy ochranu veřejným subjektivním právům fyzických a právnických osob a přezkoumávají rozhodnutí správních orgánů z hlediska jejich zákonnosti. Dospěje-li soud k závěru, že správním rozhodnutím byl porušen zákon, musí takové rozhodnutí zrušit a v závazném právním názoru určit, jaké ustanovení zákona bylo porušeno, v čem toto porušení zákona spočívá, jak má správní orgán zákon vyložit a jak v dalším řízení postupovat.

[22] Stěžovatelka se domáhá zvýšení svého starobního důchodu (formou vyrovnávacího příspěvku) z českého systému důchodového pojištění tím, že jí pro účely stanovení výše dávky bude započtena doba získaná do 31. 12. 1992 v systému důchodového zabezpečení bývalé ČSFR, i když zároveň nemůže zpochybnit skutečnost, že podle zmiňovaného čl. 20 odst. 1 Smlouvy je k hodnocení této doby pro důchodové účely příslušný nositel pojištění Slovenské republiky. Činí tak s odkazem na svou českou státní příslušnost a místa nynějšího trvalého pobytu. Je tedy třeba posoudit, zda žalovaná zodpověděla výše definovanou právní otázku v souladu s relevantními právními předpisy.

[23] Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, váže důchodové nároky pojištěnců na jejich účast v českém systému důchodového pojištění, státní občanství jako kritérium pro hodnocení dob neobsahuje a není zde uvedeno ani jako samostatná podmínka nároku. Zápočet dob získaných pojištěnci v systému důchodového zabezpečení bývalé ČSFR tento zákon výslovně neřeší, v ustanovení § 13 ohledně dob získaných před účinností zákona jen odkazuje na předpisy platné před 1. 1. 1996. K 31. 12. 1995 byl na území České republiky účinný zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, který ovšem pro účast na zabezpečení či zápočet dob podmínku státního občanství také neobsahoval. Lze tedy uzavřít, že ze zákonné úpravy nárok stěžovatelky na zápočet dob pojištění získaných do 31. 12. 1992 z důvodu její české státní příslušnosti dovodit nelze.

[24] Příslušnost k hodnocení těchto dob pak upravuje výhradně Smlouva mezi ČR a SR o sociálním zabezpečení ve svém čl. 20 a následně Správní ujednání v čl. 15, přičemž v čl. 4 tato smlouva dále výslovně uvádí, že při používání právních předpisů jednoho smluvního státu jsou občané tohoto smluvního státu rovni občanům druhého smluvního státu, pokud tato smlouva nestanoví jinak (pro důchody nestanoví). Je tedy vyloučeno, aby na základě uvedených koordinačních smlouvy mohly vzniknout pojištěnci nějaké nároky na základě českého

občanství, právě naopak, z uvedeného lze dovodit, že i v případě, pokud by důchodové nároky byly podle vnitrostátních předpisů nějak svázány se státní příslušností pojištěnce, musely by být poskytnuty i státním příslušníkům druhé smluvní strany.

[25] Obsahově stejný je v tomto směru i čl. 3 nařízení č. 1408/71, podle něhož osoby, na něž se vztahuje toto nařízení, mají stejná práva a povinnosti podle právních předpisů kteréhokoliv členského státu jako státní příslušníci uvedeného státu. Ještě precizněji tuto zásadu formuluje čl. 4 nařízení č. 883/04, které s účinností od 1. 5. 2010 nahradilo nařízení předchozí. Podle tohoto ustanovení požívají osoby, na které se toto nařízení vztahuje, stejné dávky a mají podle právních předpisů kteréhokoliv členského státu stejné povinnosti jako jeho státní příslušníci.

[26] K působnosti evropského práva je dále nutno uvést, že s účinností od 1. 5. 2004 byla pravomoc České republiky koordinovat předpisy na poli sociálního zabezpečení se zeměmi Evropské unie přenesena ve smyslu čl. 10a odst. 1 Ústavy na Evropskou Unii, která provádí koordinaci ve smyslu čl. 48 Smlouvy o fungování Evropské unie (dříve podle čl. 42 Smlouvy o založení Evropského společenství) mezi členskými státy sama svými nařízeními. V době rozhodování o nároku stěžovatelky na starobní důchod bylo účinným nařízením č. 1408/71, které ve svém čl. 6 uvádělo, že s výhradou článků 7, 8 a čl. 46 odst. 4 nahrazuje toto nařízení v rámci osobní a věcné příslušnosti jakékoliv úmluvy o sociálním zabezpečení zavazující buď a) výhradně dva nebo více členských států, nebo b) alespoň dva členské státy a jeden nebo více ostatních států, pokud se na vypořádání nároků nepodílí žádná instituce některého z ostatních států. Smlouva mezi ČR a SR o sociálním zabezpečení jakožto dvoustranná smlouva tak byla na dobu členství České republiky a Slovenské republiky v Evropské unii nahrazena tímto nařízením, jediným použitelným ustanovením smlouvy zůstal článek 20, který byl vložen do přílohy III nařízení.

[27] Výklad práva Evropské unie pak mohou provádět jen primárními smlouvami určené orgány, podle článku 267 SFEU (dříve čl. 234 Smlouvy o ES) je orgánem k tomuto příslušným Soudní dvůr Evropské unie. Ten se k otázce aplikace čl. 46 odst. 2 a čl. 3 nařízení č. 1408/71 v souvislosti s aplikací čl. 20 odst. 1 Smlouvy mezi ČR a SR o sociálním zabezpečení vyjádřil v rozsudku ze dne 22. 6. 2011, sp. zn. C – 399/09, o něž se opíral již Krajský soud v Brně. Soudní dvůr zde sice v samotném zápočtu dob pojištění nad rámec čl. 20 Smlouvy mezi ČR a SR o sociálním zabezpečení neshledal rozpor s evropským právem, zdůraznil však, že rozlišování nároků pojištěnců při dodatečném zápočtu dob podle státní příslušnosti představuje přímou diskriminaci v důsledku porušení čl. 3 nařízení a jako takové je nadále nepřijatelné. Ponechal přitom na úvaze České republiky, zda rovné nakládání se všemi pojištěnci nastolí tím, že takovýto dodatečný zápočet a úpravy výše důchodu bude provádět u všech pojištěnců spadajících pod osobní rozsah nařízení, nebo zda přijme opatření, aby takovéto zvýhodnění nebylo nadále přiznáváno nikomu.

[28] Vzhledem k tomu, že ani sama stěžovatelka fakticky nepochybuje o působnosti evropského práva v projednávané věci, neboť jak správně poznamenává žalovaná, nebyl by bez této komunitární úpravy stěžovatelce vypočítán a následně vyplácen dílčí český a dílčí slovenský starobní důchod, není mezi účastníky sporu (a toto stanovisko sdílí i Nejvyšší správní soud), že pro rozhodnutí v projednávané věci jsou závěry tohoto rozsudku relevantní. Z rozsudku je zřejmé, že Soudní dvůr nikterak nezasahoval do vnitrostátní úpravy a neřešil autoritativně otázku, zda má Česká republika vyrovnávací příspěvek přiznávat či nikoliv, pouze pro tento nárok zakázal používat kritéria státní příslušnosti (a doplňkově též trvalého pobytu). Tento závěr však tezi zastávané stěžovatelkou, která své požadavky na dodatečný

pokračování

zápočet dob v rámci subsidiárního způsobu výpočtu výše dávky staví právě na svém českém občanství, zjevně nesvědčí.

[29] Možnost odvozovat důchodové nároky ze státního občanství nelze vyčíst ani z článku 30 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Ten sice v obecné rovině hovoří o právu občanů na přiměřené hmotné zabezpečení ve stáří, nespécifikuje však, jakou formou by ono zabezpečení mělo být provedeno a v odstavci 3 v podrobnostech odkazuje na zákon. Podle zákonné úpravy pod uvedené ustanovení spadají v podstatě tři systémy zabezpečení, a to systém důchodového pojištění, systém státní sociální podpory a systém sociálních služeb a pomoci v hmotné nouzi, žádný z nich však pro stanovený okruh osob nerozlišuje nároky podle státní příslušnosti žadatelů o dávku. Podle čl. 41 odst. 1 Listiny se pak práv obsažených v čl. 30 lze domáhat pouze v mezích zákonů, které toto ustanovení provádějí.

[30] Stěžovatelka sama žádné zákonné ustanovení, které by na věc dopadalo a které by žalovaná dle jejího názoru špatně vyložila či aplikovala, neuvádí a svůj požadavek na zápočet uvedených dob v českém systému důchodového pojištění z důvodu české státní příslušnosti a případný nárok na vyrovnávací příspěvek opírá pouze o judikaturu Ústavního soudu. Ani ta však nekonkretizuje žádné ustanovení relevantního právního předpisu, z něhož by bylo možno takový nárok dovodit, právě naopak, ve svém nálezu ze dne 31. 1. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 5/12 Ústavní soud otevřeně deklaroval, že *„jako správně ve svém vyjádření uvádí vedlejší účastník, podmínky nároku na požadovaný vyrovnávací příspěvek nejsou upraveny žádným právním předpisem. Ustanovení § 106a zákona č. 155/1995 Sb. tudíž zakotvuje zákaz vyplácení dávky, kterou zákon neupravuje“*. V souhrnu tedy není zřejmé, jaký právní předpis dle názoru stěžovatelky žalovaná nezohledněním její české státní příslušnosti při zápočtu dob získaných do 31. 12. 1992 porušila, a tudíž jaké nezákonnosti se měla dopustit.

[31] Zbývá tak posoudit, jestli oním pramenem práva, z něhož by bylo možno odvozovat nárok stěžovatelky na dodatečný zápočet federálních dob pojištění z důvodu její české státní příslušnosti, by nemohly být samotné nálezy Ústavního soudu, na něž stěžovatelka hojně odkazuje, tedy především nálezy II. ÚS. 405/02, III. ÚS 252/04, Pl. ÚS 4/06, IV. ÚS 301/05, a z doby po vstupu České republiky do Evropské unie také nálezy I. ÚS 1375/07 a Pl. ÚS 5/12, v nichž bylo toto pravidlo formulováno a pro budoucnost potvrzeno. Ani v tomto bodu však Nejvyšší správní soud stěžovatelce nepřisvědčil.

[32] Podle čl. 89 odst. 2 Ústavy jsou vykonatelná rozhodnutí Ústavního soudu závazná pro všechny orgány a osoby. Z takto formulovaného ustanovení doktrína dovozuje, že právní názory vyslovené v nálezech Ústavního soudu mají nejen bezprostřední, ale i precedenční závaznost a dotvářejí tak systém psaného práva. Pokud měla stěžovatelka toto na mysli, bylo by možno s ní v jejích názorech na relevanci nálezů Ústavního soudu souhlasit. K tomu je ovšem nutno vzápětí dodat, že precedenční závaznost nálezů může být uplatňována jen potud, pokud Ústavní soud rozhoduje v mezích ustanovení čl. 87 Ústavy, kde jsou taxativně vypočteny jeho pravomoci. Ústavní soud tak může v tomto případě právo buď v souladu s Ústavou a Listinou interpretovat, nebo může vystupovat v roli tzv. negativního zákonodárce a právní normy pro rozpor s ústavním pořádkem rušit. Ústavní soud však nemůže (ani v rámci řízení o ústavní stížnosti) pozitivní právní normy vytvářet, neboť by tím zasahoval do pravomoci zákonodárce a narušoval princip dělby moci.

[33] Pravidlo, podle něhož lze jen českým státním příslušníkům započít v českém systému důchodového pojištění pro účely jejich důchodových nároků dobu pojištění získanou do 31. 12. 1992 bez ohledu na příslušnost k hodnocení těchto dob podle čl. 20 odst. 1 Smlouvy mezi ČR a SR o sociálním zabezpečení, je ovšem právě takovouto pozitivní právní normou

vytvořenou judikaturou Ústavního soudu, která není přímo obsažena v žádném právním předpisu a k níž nelze dospět, jak bylo vyloženo výše, ani jakkoliv volnou interpretací kteréhokoliv ustanovení zákona o důchodovém pojištění, mezinárodní smlouvy či předpisu Evropské unie. Aplikace nálezů Ústavního soudu by zde byla v současné době zřetelně v rozporu i s vůlí zákonodárce, který se pokusil přijetím novely zákona o důchodovém zabezpečení normotvorbu Ústavního soudu eliminovat a ustanovením § 106a zákona o důchodovém pojištění přiznávání dalších vyrovnávacích příspěvků zamezit. Norma vytvořená nálezy Ústavního soudu je tedy nejen v rozporu s čl. 4 Smlouvy mezi ČR a SR o sociálním zabezpečení a od vstupu České republiky do Evropské unie s čl. 3 nařízení č. 1408/71 a čl. 4 nařízení č. 883/04, ale nyní i s konkrétním ustanovením zákona, které upravuje tutéž problematiku. Je tedy zřejmé, že precedenční účinky nálezům Ústavního soudu v této otázce přiznat nelze a nebylo to možné ani k datu vydání napadeného rozhodnutí.

[34] Zmiňuje-li stěžovatelka ve své kasační stížnosti „*interní metodický pokyn – „předpis“ „Výklad zákona o důchodovém pojištění, s přihlédnutím ke Smlouvě mezi ČR a SR“*“, jedná se o meritorní směrnici ředitelky ČSSZ č. 2/2008, která ale vznikla v reakci na nález Ústavního soudu Pl. ÚS 4/06, pak je třeba zdůraznit, že ta ve svém čl. 1 odst. 1 písm. b) výslovně uváděla, že podmínkou nároku na důchod podle výkladu MPSV (vyrovnávací příspěvek) mají jen pojištěnci, jimž byl důchod v ČR i SR přiznán od data spadajícího do období před 1. 5. 2004. V současné době je však již tato směrnice zrušena a vyrovnávací příspěvky podle ní nelze přiznat k žádným důchodům bez ohledu na datum jejich přiznání.

[35] Po vyloučení jakékoliv explicitní nezákonnosti do úvahy přicházejí pouze námitky v rovině odkazu na obecné principy mezinárodního práva, podle nichž nemůže být občanka České republiky aplikací smlouvy o sociálním zabezpečení poškozena na svých důchodových nárocích, které by jí vznikly nezávisle na této smlouvě podle vnitrostátních předpisů.

[36] Podle čl. 1 odst. 2 Ústavy ve znění ústavního zákona č. 395/2001 Sb. Česká republika dodržuje závazky, které pro ni vyplývají z mezinárodního práva. Podle čl. 10 Ústavy vyhlášené mezinárodní smlouvy, k jejichž ratifikaci dal Parlament souhlas a jimiž je Česká republika vázána, jsou součástí právního řádu; stanoví-li mezinárodní smlouva něco jiného než zákon, použije se mezinárodní smlouva. Podle čl. 10a odst. 1 Ústavy mohou být některé pravomoci orgánů České republiky přeneseny na mezinárodní organizaci nebo instituci.

[37] Ústavní zákon č. 395/2001 Sb. nabyl účinnosti dne 1. 6. 2002, od tohoto data tedy mají v českém systému práva mezinárodní smlouvy bez výjimky aplikační přednost před zákonem a výše uvedené pravidlo by proto ani v případě, že by skutečně vedlo k prospěchu stěžovatelky, nebylo možno uplatnit. Za situace, kdy k hodnocení dob pojištění získaných v systému důchodového zabezpečení bývalé ČSFR byla uzavřena mezinárodní smlouva, k jejíž ratifikaci dal souhlas Parlament České republiky a jejíž klíčové ustanovení bylo převzato do předpisů Evropské unie, totiž nelze o jiných alternativách při výběru relevantní právní normy uvažovat. Nelze tedy souběžně aplikovat smlouvu i zákon a již vůbec nelze takový postup použít jen pro určitý okruh pojištěnců s odkazem na kritérium, které ani tato smlouva, ani evropské předpisy, ani příslušný zákon nejen neupravují, ale přímo eliminují.

[38] Pokud by soud připustil výklad prosazovaný stěžovatelkou, tj. že je nutno započítat žadatelům o dávku federální doby v českém systému důchodového pojištění vždy, bez ohledu na místo výkonu práce v České nebo Slovenské republice, neboť systém důchodového zabezpečení bývalé ČSFR byl jednotný, muselo by se takto postupovat u všech pojištěnců účastných na tomto systému, protože státní příslušnost pro účastenství a pro zápočet dob v českém systému pojištění kritériem není a ani v době po rozdělení nebyla. Stejně by pak musela

pokračování

jako nástupnický stát postupovat i Slovenská republika, čímž by docházelo k duplicitnímu zápočtu federálních dob v důchodových systémech obou nástupnických států bývalé ČSFR.

[39] Nejvyšší správní soud na tomto místě zdůrazňuje, že na dobu zaměstnání na území dnešní Slovenské republiky do 31. 12. 1992 nehledí jako na „zaměstnání v cizině“, takovouto tezi ostatně v žádném ze svých rozsudků nikdy nevyslovil, ale vše výše uvedené je důsledkem řešení otázky určení příslušnosti nositelů pojištění nástupnických států k vypořádání budoucích nároků pojištěnců, kteří byli účastní na systému důchodového zabezpečení bývalé ČSFR. Jestliže je nárok na dávku vzniklý již po rozpadu ČSFR závislý na hodnocení dob pojištění získaných ještě v době její existence, musí tomu předcházet rozdělení dob dosažených pojištěnci v tomto systému mezi nástupnické státy podle nějakého pravidla tak, aby při rozhodování o jejich nárocích nedocházelo k duplicitnímu hodnocení jedné a téže skutečnosti pro nárok i výši důchodových dávek v obou systémech důchodového pojištění. K tomu mohlo při rozdělení státu dojít buď důslednou aplikací vnitrostátních předpisů a uplatněním principu *lex loci laboris*, anebo podle pravidla, které si zúčastněné státy dohodnou. V čl. 20 Smlouvy mezi ČR a SR o sociálním zabezpečení a v čl. 15 Správního ujednání bylo jako kritérium určeno sídlo zaměstnavatele či místo trvalého bydliště pojištěnce k 31. 12. 1992.

[40] Kritériem za dané výjimečné situace mohly smluvní strany jistě zvolit i státní občanství, to však neučinily a nevtělily je ani do smlouvy, ani do svých vnitrostátních předpisů. Česká a Slovenská republika šly jinou cestou a koordinační smlouvu o sociálním zabezpečení postavily standardně na principu rovného nakládání, který se uplatňuje vůči všem, kteří spadají pod osobní rozsah smlouvy bez ohledu na jejich státní příslušnost. Podle jiných kritérií než výše uvedených tedy doby pojištění získané do 31. 12. 1992 hodnotit nelze.

[41] S ohledem na neexistenci relevantní právní normy, rozpor judikatury Ústavního soudu s evropským právem i absenci příslušné správní praxe bylo rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2011, č. j. 3 Ads 120/2008 – 204 stanoveno, že u dávek přiznávaných ode dne vstupu České republiky do Evropské unie nelze již započítávat doby pojištění získané do 31. 12. 1992 v systému důchodového zabezpečení bývalé ČSFR nad rámec čl. 20 Smlouvy mezi ČR a SR o sociálním zabezpečení komukoliv, a v důsledku toho nelze přiznávat nikomu ani tzv. vyrovnávací příspěvky. O tento právní názor se opíral Krajský soud v Brně v napadeném rozsudku, tento právní názor zastává Nejvyšší správní soud nadále i v projednávané věci. Kasační důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. tak není naplněn, napadený rozsudek Krajského soudu v Brně je zákonný.

[42] Na tomto místě by bylo možno v odůvodnění ustat, Nejvyšší správní soud však rámci poznámky obiter dictum považuje za vhodné uvést ještě následující: Dosavadní judikatura Ústavního soudu k otázce zápočtu dob pojištění získaných pojištěnci do 31. 12. 1992 v systému důchodového zabezpečení bývalé ČSFR byla (přes všechny deficity uvedené výše) motivována především chvályhodnou snahou poskytnout ve smyslu článku 30 odst. 1 Listiny občanům přiměřené hmotné zabezpečení ve stáří tam, kde podle jeho názoru nebylo dle zákonné úpravy dostatečně zajištěno. Ústavní soud ovšem ve svých posledních rozhodnutích nezasahoval v případech jakékoliv nerovnosti ve výměře důchodu, ale pouze tehdy, měl-li za to, že tato nerovnost je natolik výrazná, že dosáhla ústavně právního rozměru.

[43] Případu stěžovatelky je skutkově i právně nejbližší věc, jež byla vedena u Ústavního soudu pod sp. zn. I. ÚS 3650/11. Zde se domáhala vyrovnávacího příspěvku žadatelka, která splnila podmínky nároku starobní důchod ještě před vstupem České republiky do Evropské unie, pracovala však nepřetržitě i po tomto datu na území České republiky a oba nositelé pojištění jí stejně jako v tomto případě přiznali starobní důchod svými rozhodnutími ke dni 1. 7. 2004.

Úhrn důchodů této osoby ke dni vydání napadeného rozhodnutí byl nižší než by byl důchod vypočtený jen podle vnitrostátních předpisů se zápočtem dob do 31. 12. 1992, v průběhu doby se však poměr obrátil a v době rozhodování Ústavního soudu byl již úhrn důchodů o 207 Kč vyšší. Ústavní soud zde dospěl k závěru, že uvedená skutečnost brání přiznání dorovnávacího příspěvku a její ústavní stížnost svým usnesením ze dne 26. 11. 2012, sp. zn. I. ÚS 3650/11 jako zjevně nedůvodnou odmítl. Jednalo se přitom o stížnost, která navazovala na předchozí věc téže účastnice, o níž bylo rozhodnuto výše zmiňovaným nálezem ze dne 3. 3. 2009, sp. zn. I. ÚS 1375/07.

[44] V projednávané věci úhrn důchodů stěžovatelky za rok 2012 podle výpočtu žalované výrazně překračuje důchod, na nějž by měla stěžovatelka nárok, pokud by byly doby pojištění získané do 31. 12. 1992 hodnoceny podle českých předpisů (o 1316 Kč). Výpočet žalované ze dne 17. 8. 2012 nebyl stěžovatelkou zpochybněn. Výše slovenského i dílčího českého důchodu je stěžovatelce známa a současná výše starobního důchodu, na který by jí vznikl nárok při zápočtu sporných dob, se odvíjí od výše, která byla uvedena v rozhodnutích žalované a jejím vyjádření ze dne 17. 8. 2012. Jedná se tedy o úpravu takto vyměřeného důchodu podle jednotlivých nařízení vlády způsobem obdobným, jakým byl zvyšován dílčí starobní důchod stěžovatelky. Lze tak uzavřít, že původní nerovnost, nenabyla ústavně právního rozměru a stěžovatelce by ani s použitím aktuální judikatury Ústavního soudu nebylo možno vyrovnávací příspěvek přiznat.

III.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[45] Na základě výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud po přezkoumání napadeného rozsudku krajského soudu, jakož i rozhodnutí stěžovatelky a předložené spisové dokumentace k závěru, že nebyl naplněn tvrzený důvod pro podání kasační stížnosti podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., za použití ustanovení § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. Kasační stížnost proto není důvodná a Nejvyšší správní soud ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[46] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla ve věci procesně úspěšná, proto nárok na náhradu nákladů řízení nemá; žalované však nelze podle ustanovení § 60 odst. 2 s. ř. s. přiznat právo na náhradu nákladů řízení ve věci týkající se důchodového pojištění, ačkoli byla procesně úspěšná.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. srpna 2013

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu